ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **L.V.**, zast. Mgr. Michalem Vrajíkem, advokátem, se sídlem Spálená 97/29, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2023, č. j. MPSV-2023/155461-924/2, sp. zn. SZ/MPSV-2023/155461-924, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2024, č. j. 22 Ad 23/2023-31,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2024, č. j. 22 Ad 23/2023-31, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně ze dne 27. 6. 2023, č. j. 198232/23/ZL, kterým žalobkyni ode dne 1. 4. 2023 nepřiznal dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení. Ve shodě s úřadem práce totiž dospěl k závěru, že žalobkyní předložená smlouva o poskytování sociální služby v domově se zvláštním režimem uzavřená podle § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále též „ZoSS“), není nájemní smlouvou, a nezakládá proto nárok na příspěvek na bydlení. Nebylo tudíž již třeba ověřovat, zda obývaná lůžková bytová jednotka splňuje definici bytu podle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále též „ZoSSP“).

[2] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Nepřisvědčil námitce žalobkyně, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť to obsahuje dostačující závěry pro posouzení možnosti přiznat žalobkyni příspěvek na bydlení. Krajský soud se ztotožnil se žalovaným, že se v případě předmětné smlouvy o poskytnutí sociální služby nejedná o (pod)nájemní smlouvu k bytu.
[3] Krajský soud při posouzení věci vycházel ze závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2021, sp. zn. 26 Cdo 3139/2020 (dále též „rozsudek NS"), který dospěl k závěru, že ve vztahu k sociální službě chráněné bydlení není na místě použít ani subsidiárně úpravu nájmu bytu. Krajský soud v návaznosti na tyto závěry Nejvyššího soudu konstatoval, že v posuzované věci se jedná o obdobnou pobytovou službu poskytovanou na základě smlouvy o poskytnutí sociální služby zahrnující ubytování, která však není smlouvou o nájmu bytu, nýbrž specifickým právním instrumentem, u něhož nelze ani na otázky výslovně neupravené zákonem o sociálních službách použít subsidiárně úpravu nájmu bytu. Nelze-li tuto úpravu použit ani subsidiárně, tím méně lze dovozovat, že by se na tuto smlouvu jako celek mělo hledět jako na (pod)nájemní smlouvu.

[4] Ustanovení § 24 ZoSSP stanovuje dvě podmínky, které musí být pro nárok na příspěvek na bydlení kumulativně splněny: existence určitého typu právního vztahu (vlastnické právo, nájem bytu, podnájem bytu) a existence bytu. Smlouva, na základě které byla žalobkyni poskytována pobytová služba, nebyla smlouvou zakládající nájemní vztah mezi žalobkyní a poskytovatelem pobytové služby. Nebyla tudíž splněna jedna z § 24 ZoSSP kumulativně stanovených podmínek. Proto nebyly splněny podmínky § 68 téhož zákona a správní orgány správně rozhodly o zamítnutí žádosti žalobkyně. Krajský soud se proto dalšími námitkami žalobkyně již nezabýval, neboť nemohou nic změnit na uvedeném závěru.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka") kasační stížnost. V prvé řadě uvedla, že se jedná o přijatelnou kasační stížnost, ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť svým významem podstatně převyšuje její vlastní zájmy. Otázky, zda jednotka obývaná na základě smlouvy o poskytnutí pobytové sociální služby podle ZoSS splňuje definici bytu podle § 24 odst. 5 ZoSP a zda smlouva o poskytnutí pobytové sociální služby přestavuje nájemní vztah k obývané lůžkové jednotce jakožto předpoklad pro poskytnutí příspěvku na bydlení, totiž nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu doposud vyřešeny.

[6] Stěžovatelka poukázala na judikaturu NSS (rozsudky ze dne 3. 10. 2018, č. j. 1 Ads 85/2018-37, a ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/2017-26), podle které platí, že podmínkami pro přiznání příspěvku na bydlení jsou (i) (mj.) nájemní vztah k (ii) bytu ve smyslu § 24 odst. 5 ZoSSP. Stěžovatelka se neztotožnila se závěrem krajského soudu, že není splněna již první podmínka, tzn. nájemní vztah. Z rozsudku NS krajský soud podle stěžovatelky dovodil zcela nepřiléhavé závěry. Stěžovatelka nerozporuje, že z rozsudku NS vyplývá, že se na právní vztah mezi ní a poskytovatelem pobytové sociální služby nemohou vztahovat ustanovení o nájmu bytu podle § 2235 až 2301 zákona č. 89/2012 Sb.,

občanský zákoník. Za dostatečné stěžovatelka pokládá, že rozsudek NS výslovně konstatuje, že se na tento právní vztah užijí obecná ustanovení § 2201 až 2234 občanského zákoníku o nájmu. Součástí pobytové služby je přitom i užívací právo k obývané lůžkové jednotce. Stěžovatelkou předložená smlouva dokládá nájemní vztah k obývané lůžkové jednotce. Z rozsudku NS vyplývá, že i na základě smlouvy o pobytové sociální službě vzniká nájemní vztah za účelem uspokojení bytových potřeb.

[7] Žádný právní předpis přitom neklade pro poskytnutí dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení podmínku, že by na předloženou smlouvu musela dopadat ustanovení o nájmu bytu podle občanského zákoníku tak, jak dovozuje krajský soud. Ustanovení § 24 odst. 5 ZoSSP upravuje svébytnou definici bytu, což ve své judikatuře zdůrazňuje i NSS. Stěžovatelka dále upozornila na § 2236 odst. 1 občanského zákoníku, z něhož vyplývá, že právní úprava nájmu bytu podle občanského zákoníku se z důvodu ochrany nájemce užije i na nájemní vztah spočívající v poskytování bytových potřeb v prostoru, který není k obývání vůbec určen. Podmínku dle § 24 odst. 5 ZoSSP tak nesplňuje řada nájemních vztahů, na které se právní úprava nájmu bytu podle občanského zákoníku vztahuje, což vyplývá i z výše uvedené judikatury NSS.

[8] Rozsudek NS dává dostatečnou oporu pro přijetí závěru, že stěžovatelkou předložená smlouva o poskytnutí pobytové sociální služby zakládá nájemní vztah. Pokud se z toho důvodu krajský soud v rozsudku nezabýval jejími dalšími námitkami, považuje jej z toho důvodu za nezákonný. Stěžovatelka má za splněnou i druhou podmínku pro přiznání příspěvku na bydlení, tj. že ubytovací jednotka určená k trvalému bydlení splňuje definici bytu dle § 24 odst. 5 ZoSSP. Předmětná ubytovací jednotka totiž představuje soubor místností, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení. Závěrem stěžovatelka navrhla podle § 56 odst. 1 s. ř. s. přednostní projednání věci s ohledem na svůj velmi vysoký věk.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že podaná kasační stížnost je pouze projevem nesouhlasu s názorem krajského soudu, a proto se k ní nebude vyjadřovat.

III. Posouzení kasační stížnosti

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Z provedené rekapitulace vyplývá, že v posuzované věci se jedná o posouzení, zda stěžovatelka, která na základě smlouvy o poskytování sociální služby bydlí v lůžkové

bytové jednotce, má nárok na dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení. Tato otázka dosud nebyla judikaturou NSS vyřešena.

[13] Podle § 24 odst. 1 ZoSSP, ve znění účinném do 27. 12. 2023, *nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, jestliže a) náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu vlastníka, nebo nájemce bytu a společně posuzovaných osob a koeficientu 0,30 a současně b) součin rozhodného příjmu a koeficientu 0,30 není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.*

[14] Podle odst. 2 téhož ustanovení, *za vlastníka bytu se považuje i vlastník nemovitosti, ve které je byt, který vlastník užívá. Za vlastníka bytu se považuje i manžel, který užívá byt na základě práva bydlení odvozeného od vlastnického práva druhého manžela, pokud nárok na příspěvek na bydlení neuplatňuje manžel jako vlastník bytu. Za vlastníka bytu se pro účely tohoto zákona považuje i osoba, která užívá byt na základě služebnosti užívání celého bytu. Za nájemce bytu se pro účely tohoto zákona považuje i podnájemce celého bytu, který byt užívá se souhlasem vlastníka bytu. Pro účely tohoto zákona, jde-li o podnájemní vztah, nájemce vstupuje do práv a povinností vlastníka bytu a podnájemce do práv a povinností nájemce bytu. Za nájemce bytu se považují oba manželé, mají-li k bytu společné nájemní právo. Za dobu trvání nájemního vztahu se pro účely nároku na příspěvek na bydlení považuje i doba od zániku členství v bytovém družstvu do uplynutí lhůty k vyklizení bytu, doba od smrti nájemce služebního bytu nebo bytu zvláštního určení do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu a doba od trvalého opuštění služebního bytu nebo bytu zvláštního určení jeho nájemcem do uplynutí lhůty k vyklizení tohoto bytu.*

[15] Podle odst. 5, *bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt.*

[16] Podle § 50 odst. 1 ZoSS *v domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.*

[17] Podle odst. 2 téhož ustanovení *služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti: a) poskytnutí ubytování, b) poskytnutí stravy, c) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, d) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, f) sociálně terapeutické činnosti, g) aktivizační činnosti, h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.*

[18] Podle § 91 odst. 1 téhož zákona *o poskytnutí sociální služby uzavírá osoba smlouvu s poskytovatelem sociálních služeb; tato smlouva se neuzavírá v případě poskytnutí sociální*

služby dítěti na základě rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy, výchovného opatření nebo předběžného opatření. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 39 až 52, 57, 58, 64, 67 a 68 musí být uzavřena v písemné formě. Smlouva o poskytnutí sociální služby poskytované podle § 54, 56, 60, 60a, 65 a 70 musí být uzavřena v písemné formě, pokud alespoň jedna smluvní strana při jednání o uzavření smlouvy tuto formu navrhne.

[19] Podle odst. 2 téhož ustanovení, *smlouva obsahuje tyto náležitosti: a) označení smluvních stran, b) druh sociální služby, c) rozsah poskytování sociální služby, d) místo a čas poskytování sociální služby, e) výši úhrady za sociální služby sjednanou v rámci výše úhrady stanovené v § 73 až 77 a způsob jejího placení, včetně způsobu vyúčtování, f) ujednání o dodržování vnitřních pravidel stanovených poskytovatelem pro poskytování sociálních služeb, g) výpovědní důvody a výpovědní lhůty, h) dobu platnosti smlouvy.*

[20] Podle § 91 odst. 5 ZoSS, *pro uzavírání smlouvy o poskytnutí sociální služby a právní vztahy vzniklé z této smlouvy se použijí ustanovení občanského zákoníku.*

[21] Z § 24 odst. 1 ZoSSP vyplývají tyto podmínky pro přiznání příspěvku na bydlení: 1) vlastnický nebo nájemní vztah, 2) k bytu ve smyslu § 24 odst. 5 ZoSSP, 3) náklady na bydlení musejí způsobem uvedeným v § 24 odst. 1 tohoto zákona u vlastníka nebo nájemce bytu přesahovat jeho příjem a příjem společně posuzovaných osob.

[22] Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka s poskytovatelem služby *„HVĚZDA z.ú.“* uzavřela dne 6. 12. 2022 *Smlouvu o poskytování sociální služby – domov se zvláštním režimem,* která v čl. 2 obsahuje v souladu s § 50 zákona o sociálních službách výčet činností, které zahrnuje poskytování sociální služby. Člení je na základní (poskytování ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, pomoc při zvládání běžných úkonů, péče o vlastní osobu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí) a fakultativní činnosti, které může stěžovatelka dle zájmu využívat nad rámec základních činností (fakultativní stravování, celodenní pitný režim, perličková koupel, hygienické potřeby, zapůjčování elektrospotřebičů střediska, zapůjčování bezpečnostní schránky a zapůjčování zdravotních pomůcek při pobytu klienta mimo středisko, užívání vlastních elektrospotřebičů, doplňkový úklid bytových jednotek, autodoprava, praní prádla a lůžkovin, značení, opravy a úpravy prádla, zajištění poštovních a peněžních služeb na poště, zajištění nákupů věcí běžné potřeby, údržba a oprava movitých věcí ve vlastnictví klienta, asistovaný doprovod klienta mimo zařízení, telefonní hovory ze zařízení poskytovatele), přičemž jako první základní činnost uvádí poskytnutí ubytování. V čl. 3 smlouvy je tato služba podrobněji specifikována jako závazek poskytovatele služby přenechat stěžovatelce vybavenou dvoulůžkovou bytovou jednotku k užívání, přičemž v tomto článku smlouvy je dále uveden podrobnější popis jednotky, způsob, jakým je stěžovatelka oprávněna užívat prostory k ubytování a společné prostory, oprávnění chovat zvířata v bytové jednotce a závazek poskytovatele udržovat prostory k ubytování a společné prostory ve stavu

způsobilém pro řádné ubytování a užívání. Ve smlouvě je dále uvedeno, jakým způsobem a v jaké výši stěžovatelka platí úhradu za poskytování této sociální služby (čl. 6).

[23] Z výše uvedeného je zřejmé, že předmětná smlouva o poskytování sociální služby obsahuje mimo jiné závazek poskytovatele služby poskytnout stěžovatelce prostory (lůžkovou jednotku) k ubytování a stěžovatelka je povinna za toto užívání jednotky platit. Ve své podstatě se tudíž jedná o nájemní smlouvu, která obsahuje navíc poskytování také dalších sociálních služeb (činností), které více či méně navazují na poskytování ubytování a souvisí s ním. Nejvyšší správní soud tak má za to, že na základě smlouvy o poskytování sociální služby vznikl mezi stěžovatelkou a poskytovatelem služby nájemní vztah k dvoulůžkové bytové jednotce, na čemž nic nemění, že se jedná o smlouvu o poskytování sociální pobytové služby, která má zvláštní úpravu v § 50 ZoSS a je uzavřena podle § 91 téhož zákona.

[24] Krajský soud při posouzení věci vycházel z rozsudku NS, v němž se zabýval jinou sociální službou (chráněným bydlením), v rámci níž je rovněž poskytováno ubytování (srov. § 51 ZoSS), a dospěl k závěru, že ani subsidiárně není na místě použít na pobytovou službu úpravu nájmu bytu. Nejvyšší soud však zároveň konstatoval, že z ustanovení § 91 odst. 5 ZoSS a smyslu subsidiárního použití občanského zákoníku je zřejmé, že aplikace občanského zákoníku na problémy, jež ZoSS neřeší, není omezena jen na některé části občanského zákoníku, a kromě obecné úpravy závazkových vztahů se tak (subsidiárně) použije obecná úprava nájmu (§ 2201 – 2234 občanského zákoníku), s přihlédnutím ke specifikům tohoto typu bydlení upraveným v zákoně o sociálních službách.

[25] Nejvyšší soud v citovaném rozsudku uvedl: „*Žalobkyně* [tj. poskytovatelka sociálních služeb, pozn. NSS] *se ve Smlouvě zavázala poskytnout žalované* [klientce, pozn. NSS] *ubytování ve formě sociální služby (podle zákona o sociálních službách), včetně poskytnutí dalších služeb souvisejících se zdravotním stavem žalované a jejím pobytem v Domově, to vše na dobu neurčitou; důvodem jejího ubytování byl její špatný zdravotní stav (do Domova byla přijata z nemocnice), který jí neumožňoval samostatné bydlení bez dozoru a pomoci. Závazek, který uzavřela žalobkyně s žalovanou, o přenechání Pokoje v Domově za úplatu k dočasnému užívání (sjednanému na dobu neurčitou), je srovnatelný s nájmem - s modifikacemi vyplývajícími ze zákona o sociálních službách, které zohledňují sociální charakter poskytované pobytové služby. Není na místě použít subsidiárně úpravu ubytování (§ 2326 – 2331 o. z.) jako přechodného nájmu (Smlouva nepředpokládala, že žalovaná uspokojuje svou bytovou potřebu primárně jinde a v Domově je jen na přechodnou dobu), ani jinou speciální úpravu nájmu zohledňující specifický účel nájmu, jako je např. nájem bytu (jehož účelem je zajištění bytových potřeb nájemce v režimu relativně kogentní úpravy chránící nájemce, se speciálními výpovědními důvody atd.) nebo nájem prostor sloužících k podnikání (jehož účelem je provozování podnikatelské činnosti). Kromě obecné úpravy závazkových vztahů se tak (subsidiárně) použije obecná úprava nájmu (§ 2201 – 2234 o. z.), samozřejmě s přihlédnutím ke specifikům tohoto typu bydlení upravených v zákoně o sociálních službách.*“ (zvýraznění doplnil NSS).

[26] Nejvyšší soud tedy sice vyloučil možnost aplikovat na smlouvu o sociální službě ustanovení občanského zákoníku o nájmu bytu, dovodil však možnost aplikace obecných ustanovení občanského zákoníku o nájmu na smlouvu o sociální službě, tudíž umožnil nahlížet na tuto smlouvu jako na nájemní smlouvu se specifiky podle ZoSS.

[27] Ustanovení § 24 odst. 1 ZoSSP stanoví podmínku, že se má jednat o nájem nebo vlastnictví bytu ve smyslu § 24 odst. 5 téhož zákona, přičemž § 24 odst. 2 ZoSSP obsahuje definici toho, kdo je nájemce bytu a klade důraz na jeho užívání. Z žádného z těchto ustanovení však nevyplývá, že by se muselo jednat pouze o nájem bytu podle občanského zákoníku. V souvislosti s tímto obecným, a tudíž širokým vymezením nájmu v zákoně o státní sociální podpoře je na místě zmínit rozsudek ze dne 21. 7. 2008, č. j. 4 Ads 62/2007 - 72, v němž zdejší soud uvedl, že *„rozsah státní sociální podpory a vymezení okruhu osob, které mohou při splnění zákonných podmínek z podpory státu benefitovat, je záležitostí sociální politiky státu, tedy prioritně moci zákonodárné, nikoliv moci soudní. Je na vůli zákonodárce, jakým způsobem stanoví rozsah a vymezí podmínky státní sociální podpory.“*

[28] Nejvyšší správní soud tak má v návaznosti na výše uvedené za to, že na smlouvu o poskytnutí sociální služby uzavřenou podle § 91 ZoSS, pokud zahrnuje závazek úplatně poskytnout ve vymezeném prostoru ubytování, je možno nahlížet jako na smlouvu zahrnující mj. i nájemní vztah ve smyslu § 24 odst. 1 ZoSSP.

[29] Uvedený výklad považuje Nejvyšší správní soud za souladný se smyslem a účelem příspěvku na bydlení, jímž je finanční pomoc oprávněným osobám s krytím životních nákladů na bydlení v situaci, kdy jejich výdaje na bydlení přesahují zákonem stanovený podíl na jejich příjmech.

[30] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného přisvědčil stěžovatelce, že předložená smlouva o poskytování sociální služby dokládá nájemní vztah k obývané lůžkové jednotce a z rozsudku NS vyplývá, že i na základě smlouvy o pobytové sociální službě vzniká nájemní vztah za účelem uspokojení potřeby bydlení.

[31] Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud doplňuje, že jím přijatý výklad není ani v rozporu se systémem sociálních dávek v České republice. V této souvislosti lze poukázat na to, že žadatel na základě smlouvy o poskytování pobytové sociální služby obdobné jako v případě stěžovatelky může teoreticky při splnění zákonných podmínek získat jak příspěvek na bydlení, tak i příspěvek na péči podle § 7 a násl. ZoSS. Je ovšem třeba poukázat na to, že příspěvek na péči je poskytován osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle ZoSS při zvládání základních životních potřeb osob (§ 7 odst. 1 ZoSS). Podle § 3 písm. a) ZoSS sociální službou je činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Je to dávka, která není majetkově testována a podmínkou pro její poskytování je zdravotní stav žadatele, který mu neumožňuje samostatně zvládat základní životní potřeby. Naproti tomu účel příspěvku na bydlení je odlišný – je to dávka, kterou se

stát podílí na krytí nákladů na bydlení u nemajetných osob. Podmínkou jejího poskytování je nemajetnost žadatele, nikoli jeho špatný zdravotní stav. Lze tedy uzavřít, že obě dávky slouží k odlišným účelům a mají odlišné okruhy příjemců (byť se v některých případech mohou překrývat). Ze smlouvy o poskytování sociální služby uzavřené stěžovatelkou obsažené ve správním spisu zároveň vyplývá, že platba klienta za bydlení v domově je oddělená od dalších služeb poskytovaných domovem. Z přílohy č. 1 ke smlouvě o poskytování sociální služby, konkrétně z jejího bodu 3. vyplývá, že k úhradě základní činnosti poskytované domovem – s výjimkou ubytování a stravy - (tj. pomoc při osobní hygieně, oblékání a svlékání, podávání jídla a pití, při pohybu, při zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizaci a komunikaci apod.) slouží příspěvek na péči a úhrada za tyto činnosti je stanovena ve výši přiznaného příspěvku na péči. Naproti tomu úhradu za bydlení a stravu si platí klient sám ze svých prostředků. Takovéto ujednání je plně v souladu s § 73 odst. 1, 2 a 4 ZoSS, z nějž rovněž jasně vyplývá, že příspěvek na péči není určen k úhradě sociálních služeb spojených s bydlením a stravováním.

[32] Argumentací stěžovatelky související s definicí bytu v § 24 odst. 5 ZoSSP se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť tak dosud neučinil krajský soud a zdejší soud, který přezkoumává zákonnost rozhodnutí krajského soud tak nemůže činit místo krajského soudu jako první. Stěžovatelce lze nicméně v této souvislosti přisvědčit, že krajský soud pochybil, když se nezabýval dalšími žalobními námitkami stěžovatelky, neboť z výše uvedeného je zřejmé, že neobstojí závěr krajského soudu, že ze smlouvy o poskytnutí pobytové služby nelze dovodit existenci nájemního vztahu mezi stěžovatelkou a poskytovatelem pobytové služby, a proto již není nutné se zabývat dalšími žalobními námitkami stěžovatelky.

[33] V dalším řízení tak bude na krajském soudu, aby se věcí dále zabýval a vypořádal se přitom také s další argumentaci stěžovatelky v žalobě týkající se zejm. toho, zda stěžovatelkou obývaná jednotka představuje byt podle § 24 odst. 5 ZoSSP, přičemž bude vycházet z toho, že je splněna první z podmínek uvedených v § 24 odst. 1 ZoSSP spočívající v existenci nájmu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[34] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2024, č. j. 22 Ad 23/2023-31, podle § 110 odst. 1 věty prvé s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[35] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 20. září 2024

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu